

Nr 423.

Av herr Larsson, Sigfrid, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 165 angående lönegradsplaceringen för vissa tjänster m. m. föreslås enligt bil. A: 37 uppflyttning av ordinarie ämneslärare vid lantmannaskolor, lantbruksskolor (inberäknat lantbruksskolan vid Ultuna) m. fl. skolor till lönegrad Ca 27. Detta innebär en höjning med endast en lönegrad. En jämförelse med grupper, som tidigare varit i samma lönegrad som ämneslärarna vid jordbrukets skolor (Ca 26), t. ex. hushållningssällskapens konsulenter samt adjunkter vid läroverk och realskolor ger vid handen att sällskapens konsulenter placerats i Ca 29 och adjunkterna till 65 % i Ca 29 och övriga i Ca 27.

Vid en jämförelse mellan läroverken och realskolorna å ena sidan och lantbrukets skolor å andra kan konstateras, att de senare utan undantag äro internatskolor, varmed följer utökat ansvar och arbete under icke schemabunden tid. Ytterligare må framhållas, att i enlighet med direktiv från skolornas överordnade myndighet, kungl. lantbruksstyrelsen, dessa skolor måste verka för att till skolorna förläggas konferenser, jordbrukarmöten, extra kurser m. m. Detta jämte det förhållandet att skolorna motaga ett stort antal studiebesökare, enskilda och i grupper, gör lantbruksundervisningsanstalterna till samlingspunkter för jordbruket i omkringliggande bygd. Självfallet ställer detta stora krav på och medför ökat arbete för bl. a. skolornas ämneslärare. Detta merarbete inträffar ofta under söndags- och helgdagar. Någon motsvarighet till denna del av skolornas verksamhet har läroverk och realskolor icke tillnärmelsevis i samma omfattning. Beträffande anställningsförhållandena kan framhållas, att en ämneslärare vid en lantbruksundervisningsanstalt är tjänstgöringsskyldig under hela året med undantag för fastställd semestertid, medan adjunkten har ferier, som är betydligt längre. Därtill kommer att lantbruksläraren i regel icke kan uttaga semester under sommaren.

Tvenne omständigheter, som ställer ytterligare krav på lantbruksläraren, äro dels elevernas högre ålder i jämförelse med läroverksungdomens och dels de stora variationerna i elevernas förkunskaper. Minimialdern för inträde i lantbrukets skolor är sålunda 18 år, och medelåldern är vanligen 20—21 år. Givetvis ställa elever med så hög medelålder större krav på undervisningen än elever i uppväxtåren. Förkunskaperna växla från folkskola till avlagd studentexamen, och under femårsperioden 1946—1950 hade sålunda 37 % av lantmannaskolornas elever genomgått folkhögskola eller hade högre utbildning.

Ovannämnda väsentliga skillnader i arbets- och anställningsförhållanden vid lantbruksundervisningsanstalterna och läroverken synas motivera att lantbrukslärarna icke placeras lägre än adjunkterna med undervisning på högstadiet.

Vidare må framhållas, att utbildningstiden till agronomexamen är längre än till ämbetsexamen inom filosofiska fakulteten för både humanister och naturvetare.

Slutligen kunna vi icke underlåta att peka på risken för att ungdomar med fallenhet och intresse för lantbruksundervisning på grund av den sämre lönesättningen vid lantbrukets skolor hellre välja att utbilda sig till läroverksbanan.

Genom att konsulenterna vid hushållningssällskapen placerats i Ca 29 föreligger dessutom fara för att dugliga lärarkrafter söka sig från skolorna till sällskapen. Därigenom uppstå svårigheter för skolorna att upprätthålla en hög standard på undervisningen.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen med ändring av vad i propositionen föreslås måtte besluta, att ordinarie ämneslärare vid lantmanna-, lantbruks-, trädgårds- och fruktodlingsskolor placeras i lönegrad Ca 29.

Stockholm den 9 april 1953.

Sigfrid Larsson.

Hugo Osvald.

Nils Franzén.

Ebbe Ohlsson.

B. A. Nilsson.

Olof Pålsson.
